Беларускае Слова

BYELORUSSIAN WORD | Цана 30 пф. | ДВУХТЫДНЕВАЯ ГАЗЭТА

№ 4 (5) | 25 сакавіка 1949 г. | Год выд. 2

ВІТАЕМ З ВЯЛІКІМ САКАВІКОМ!

У пляне шчырасьці

Эдвард V неяк заўважыў, што калі-б ён ня быў ангельскім каралём, дык хацеў бы быць рэдактарам вялікай газэты. Гэтым крылатым выразам ён падкрэсьліў значэньне прэсы ў жыцьці народаў. Зразумела, што вялікасьць газэты вымяраецца ня ейным фарматам, або колькасьцяй старонак, ці тыражом — гэта ўсё-ж другарадныя прыкметы. Самае галоўнае, істотнае для кожнае газэты — вялікую ці малую ролю яна адыгрывае ў жыцьці народу.

Мы добра ведаем недахопы нашай газэты, але разам з тым мы не хацелі-б быць празьмерна сьціплымі. Зьяўленьне «Беларускага Слова» сустрэла прыхільны водгук з боку шырокіх колаў беларускай эміграцыі. Бальшыня горача вітала яе, частка цкавала і шкодзіла. Ганарымся і першым і другім, бо і першае і другое сьведчыць толькі аб тым, што нашая газэта мае не малы ўплыў і посьпех.

Мы — беларусы. Гэта значыцца, што ўяўляем сабе прышлую Беларусь толькі, як Вольную і Незалежную Дзяржаву, і разам з усімі паняволенымі бальшавізмам народамі імкнемся да зьдзейсьненьня сваіх нацыянальных ідэалаў, што знайшлі ўвасабленьне ў Акце 25 Сакавіка 1918 году. Наш дэвіз — Ад Першага Кангрэсу праз Другі да Трэйцяга ў Вольнай і Незалежнай Беларусі. І сьвятым сваім абавязкам лічым — падтрымаць і замацаваць у нашых чытачоў веру ў нашыя нацыянальныя сілы, у праўнасьць нашага змаганьня і ў нашую канчатковую перамогу.

Мы — дэмакраты ў заходня-эўрапэйскім сэньсе гэтага слова. Гэта значыцца, што мы прыхільнікі тае запраўднае дэмакратыі, што нарадзілася ў Эўропе пасьля Вялікае Француcкае Рэвалюцыі і знайшла бліскучы росквіт у краіне Вашынгтона; дэмакратыі з «Хартыяй Вольнасьцяў», з «Дэклярацыяй Правоў Чалавека і Грамадзяніна», з 14 пунктамі Вільсона, з 4 Свабодамі Рузьвэльта, з Атлянтыцкай Хартыяй і з 12 Пунктамі Трумана. Мы за новую «Вясну Народаў», якая прынясе вольнасьць і нашаму народу.

Наша газэта не зьяўляецца органам якой-небудзь аднае партыі, а ўсебеларускай, агульнаграмадзкай, незалежніцкай, дэмакратычнай газэтай. «Беларуска Слова» ёсьць і будзе трыбунай незалежнікаў, вызваленцаў, народнікаў, хабраўцаў, сялянаграмадоўцаў і іншых дэмакратычных партыяў і арганізацыяў. Мы ня зьбіраемся дыскутаваць, а тым больш спрачацца са сваймі няпрыхільнікамі, але гэта зусім не азначае, што мы ня будзем высьвятляць перад нашай грамадзкасьцяй ўсяго шкоднага для беларускага вызвольнага руху. Гэта наш нацыянальны абавязак перад сваёй эміграцыяй, Народам і Бацькаўшчынай.

Шлю Вам усім, дарагія, з нагоды 31-х угодкаў несьмяротнае Устаноўчае Граматы свае пажаданьні аб'яднаньня, сілы, здароўя і посьпехаў у барацьбе.

Няхай паходня, запаленая 25 Сакавіка 1918 году, разгарыцца яркім полымем, асьвятляючы шлях нашага няўтомнага змаганьня аж да канчальнага вызваленьня нашае Бацькаўшчыны з-пад чужацкага панаваньня.

Сакавік. Эміграцыя.

РАДАСЛАЎ АСТРОЎСКІ
Прэзыдэнт Беларускае Цэнтральнае Рады.

Беларускае Цэнтральнае Прадстаўніцтва Сусьветнае Эміграцыі вітае ўсіх беларусаў на чужыне і на Бацькаўшчыне з Днём 31-х угодкаў абвяшчэньня Незалежнай Беларускай Народнай Рэспублікі і жадае якнайхутчэйшага зьдзейсьненьня нашага Нацыянальнага Ідэалу — Вольнай і Незалежнай Беларусі.

Інж. А. РУСАК
Старшыня БЦП

ДВАЦЦАЦЬ ПЯТЫ

Ні сіла наймітаў, ні блуд, ні звады змоў
ня зганьбяць славы колішняй у час дрыготкі:
упісана яна у схоў тугіх тамоў
гісторыі крывёй гарачай продкаў.

Гартаем сяньня ўсё мы сівізну балон, —
адвагі, мужнасьці — гады пакут ня засьцяць;
таго, здабыта, што, ня звабіць у палон
нат сіла найвялікшае напасьці.

У громе сяньняшнім зноў попчак даўніны
стралой імчыцца, не шчапаецца, тужае.
Гудуць над краем зморaным званы,
гудуць над усясьветным полымем пажару...

І згадкі з попчакам імчаць мяне туды
(віецца мройны тор гадоў пражытых),
дзе тхнелі роднаю крывёй дзядоў сьляды,
дзе межы родныя сьлязьмі бацькоў абліты.

Да скібаў, да ральлі зямлі рудой прыляж,
услухайся ў таемны ейны плач, гаворку, —
дрыжыць, услaная касьцьмі братоў, зямля,
у дыме захлынаючыся горкім.

Яна — упчатая цяпер хада падзей —
вядзе ахвярна гнеў наш да адплаты;
і гэта Ен — той векапомны Дзень —
дзень прыйсьця — Дваццаць пяты.

Ускрэсла Бацькаўшчына ў гэты Дзень сьвяты,
і волі сьцяг узьнятым быў над родным краем,
каб ліхадзей — злы дух, вятры і золь слаты
душы і сэрцаў нашых не каралі.

О, векапомны Дзень! З магіл, із курганоў
сівых ірвецца стогн ахвяраў часу злога.
І сяньня, як калісь, калянае радно
калышуць хвалі над расьпятым логам...

Сацьмее у разьні, спрахнее наша сьмерць,
і сьцішаць грэшніцкія горды крокі.
Ня кроў — зямля апаленую медзь
нальле пітвом сакавіковых сокаў.

Ні сіла наймітаў, ні блуд, ні звады змоў
ня зганьбіць славы колішняй у час дрыготкі:
упісана яна у схоў тугіх тамоў
гісторыі крывёй гарачай продкаў.

Уладзімер Дудзіцкі

Незабыўны дзень

У жыцьці кожнага чалавека ёсьць многа ўспамінаў. Але з іх заўсёды бываюць успаміны, якія застаюцца на ўсё жыцьцё ў памяці, хвалюючыя і яскравыя, успаміны аб тым, што вызначыла ўвесь пазьнейшы шлях жыцьця. Хачу з Вамі, Чытачы, падзяліцца адным з тэткіх успамінаў, аб падзеях, удзельнікам якіх быў тады і я.

Ідэя незалежнасьці нашай Бацькаўшчыны Беларусі нарадзілася і разьвівалася яшчэ да рэвалюцыі 1917 г. На сходах, на мітынгах, у прыватных гутарках яна заўсёды высоўвалася, але ажыцьцявіць яе тады яшчэ не хапала ў нас сілы, а тыя аргумэнты, якія былі у нашых руках, мы лічылі яшчэ недастатковымі. Супраціў быў вельмі вялікі з боку ўсіх небеларускіх элемэнтаў, а асабліва расейцаў, якія ў Радзе БНР мелі сваіх прадстаўнікоў. Ды і сярод сябе мы мелі людзей, якія гаварылі, што яшчэ зарана падымаць гэтае пытаньне, што трэба да яго добра падрыхтавацца, усебакова разгледзець, узважыць і ўпэўніцца.

Першы раз ідэя Незалежнасьці выказалася на спатканьні Новага Году 1918. «Беларуская Хатка», апартамэнты якой не маглі зьмясьціць усіх жадаючых прыняць удзел у спатканьні, была першым гістарычным гмахам, дзе была ў вузкім кругу беларускага грамадзтва абвешчана незалежнасьць Беларусі. У часе навагодніх прывітаньняў я на вялікім аркушы друкарскай паперы напісаў: «Няхай жыве Вольная, Незалежная, Непадзельная Беларусь!» і пусьціў для подпісу. Мігам аркуш быў запоўнены подпісамі і рознымі патрыятычнымі лёзунгамі. **Варонка, Купала, Бядуля, Ядвігін Ш., Кудзелька, Галубок, Мамонька, Грыб, Смоліч, Рак-Міхайлоўскі, Ярушэвіч, Езавітаў, Жылка** і шмат-шмат іншых, каля 70 асобаў былі ўдзельнікамі гэтае ўрачыстасьці. Па тэлефону прывіталі **Я. Лёсіка і А. Гаруна** з Новым Годам і паведамілі іх аб нашых подпісах. Яны ўмомант прыйшлі з свае кватэры і падпісаліся і прынялі ўдзел у агульным радасным сьвяткаваньні. Дакумант гэты забраў Я. Варонка, у якога ён, магчыма, і захоўваецца цяпер у Амэрыцы.

24-га сакавіка 1918 году. 18 гадзіна. З усіх бакоў Менску ў будынак на Захараўскай вуліцы сходзяцца сябры Рады БНР на чарговае паседжаньне. На парадку дня адно пытаньне: Абвяшчэньне Незалежнасьці Нашае Бацькаўшчыны Беларусі. Ў поўнай цішы Старшыня БНР **Язэп Лёсік** адчыняе паседжаньне. Усе радныя ў поўным зборы. Месцы для гасьцей усе шчыльна запоўнены. Па выпаўненьні фармальнасьцяў, раздаецца ўрачысты голас Старшыні Я. Лёсіка: Слова для дакладу па адзінаму пытаньню сяньняшняга парадку дня — абвешчаньня Незалежнасьці Беларусі — мае радны Язэп Варонка.

Паліліся поўныя запалу і веры ў на-

шую будучыню словы дакладчыка. Па пералічэньні і разглядзе гістарычных этапаў нашага народу і нашае Бацькаўшчыны, ён пераходзіць да геаграфічнага апісаньня нашае Краіны, сьцьвярджаючы факт, што, ня гледзячы на шматвяковую няволю, наш народ захаваў усе адзнакі самабытнасьці, захаваў сваю мову, культуру, звычаі і г. д. і што па свайму геаграфічнаму палажэньню мы творым асобную суцэльнасьць. Бурнымі, доўганямоўкнучымі воплескамі спатыкае заля апошнія словы дакладчыка. «Няхай жыве Вольная, Незалежная ў Яе этнаграфічных межах Непадзельная Беларусь!», «Няхай жыве Беларускі Народ!», «Няхай жывуць усе народы, насяляючыя Беларусь!» Заля гудзела.

Пасьля кароткага перапынку пачаліся спрэчкі па дакладу. Усе беларускія партыі, як адна, злажылі дэкларацыі, падтрымліваючыя тэзы дакладчыка. З такімі-ж дэкларацыямі выступілі прадстаўнікі жыдоўскіх палітычных партыяў Поалей Цыон і Бунду, у якіх яны ад імя сваіх партыяў заяўлялі, што Беларускі Народ мае поўнае права кіраваць сваім жыцьцём і пастанаўляць аб сваім лёсе. Супроць даклада выступалі расейскія кадэты і эсэры, матывуючы сваё становішча тым, што, адарваўшыся ад Расеі, Беларусь можа ў віхры палітычных падзеяў загінуць. Іхнія цьверджаньні былі разьбіты выступаючымі сябрамі Рады. На гэтым месцы мушу адзначыць, што прадстаўнік польскай меншасьці ад ППС, сп. Прыстар, у сваёй яскравай прамове выступіў супроць кадэтаў і эсэраў. «Даволі — казаў ён — вы душылі нас, палякоў, і даволі вам душыць беларусаў! Настала пара, каб усе народы сталі вольнымі і жылі паводля сваіх традыцыяў і звычаяў! Выступала яшчэ шмат прамоўцаў, якія падтрымлівалі прапанову, уносілі свае папраўкі і заўвагі. Каля поўначы Старшыня Язэп Лёсік па прапанове спыняе спрэчкі і ўносіць прапазыцыю выбраць рэдакцыйную камісію, якая-б апрацавала рэзалюцыю і Устаноўчую Грамату да Беларускага Народу. Прапанова аднагалосна прымаецца. Выбіраецца Камісія, у склад якой уваходзяць усе прадстаўнікі партыяў і групіровак. Абвяшчаецца перапынак на паўгадзіны. Камісія пачала працу, а радныя, разьбіўшыся на групы, жыва дзеляцца ўражаньнямі сходу. Званок. Радныя займаюць свае месцы. Урачыстая цішыня. Аб працы Рэдакцыйнай Камісіі дакладае радны Язэп Варонка. Паліліся велічныя слова Рэзалюцыі і Устаноўчай граматы па залі, каб потым рэхам разьнесьціся па Беларусі і па ўсяму сьвету. Бурныя, доўга нямоўкнучыя воплескі і воклічы «Няхай жыве Вольная Незалежная Беларусь!» пракаціліся па яшчэ сонным Менску праз вокны і дзьверы, як толькі скончыўся даклад Я. Варонкі. Пасьля некаторых паправак пачынаецца паіменнае галасаваньне, але сэрца неяк трывожна забілася; хацелася, каб усе прысутныя, як адзін чалавек, зьлілі з намі свае галасы ў адзін магутны голас вольнага ад сяньняшняга дня чалавека і нашай Вольнай Бацькаўшчыны, хацелася, каб усе прысутныя былі братамі, роўнымі і аднолькавымі ў нашай Маці Беларусі. Урачыстая хвіліна. Пачынаецца галасаваньне. І ў гэты ўрачысты момант, калі аднагалосна была прынята Рэзалюцыя і была абвешчана Вольная Незалежная Беларуская Дзяржава, у залю ўпалі першыя праменьні раньняга сонца. Яно абліло ясным сьветам залю, у якой, як на Велікдзень у часе хрыстосаваньня, усе радныя абымаліся і цалаваліся ад радасьці. І ў гэты-ж момант узышло Сонца Свабоды над нашай шматпакутнай Бацькаўшчынай...

М. Шыла

«ШЛЯХАМ ЖЫЦЬЦЯ» № 3 (15) 25 Сакавіка 1947г.

Усебеларускія першы і другі кангрэсы

У жыцьці кожнага народу бываюць падзеі, якія прыкоўваюць да сябе увагу на цельія дзесяткі год. Абодва Усебеларускія Кангрэсы якраз зьяўляюцца такімі паважнымі падзеямі, якія ніколі ня будуць выкрэсьленыя з гісторыі беларускага народу.

Першы Усебеларускі Кангрэс адбываўся ў сьнежні 1918 году. Гэты Кангрэс не пасьпеў скончыць свае вялікае працы — яго разагналі бальшавікі, але прэзыдыюм Кангрэсу працягваў сваю дзейнасьць. Старшыня Кангрэсу др. Іван Серада на другі дзень пасьля разгону склікаў застаўшыхся дэлегатаў і ў іншым памешканьні аднавіў паседжаньні Кангрэсу. На першым паседжаньні была вылучана Рада на чале з др. Іванам Серадой. Гэтая Рада зьявілася выканаўчым органам волі Кангрэсу. Яна 25 Сакавіка 1918 г. і абвесьціла Незалежнасьць Беларусі і з поўнай падставай назвала сябе Радай Беларускай Народнай Рэспублікі. Дата абвешчаньня Незалежнасьці Беларусі ёсьць і будзе заўсёды сьветлым і сьвятым Днём ў гісторыі нашага народу.

Нашыя суседзі-ворагі, якія ня хочуць, каб беларускі народ быў незалежным, усяляк стараюцца зьменшыць гістарычнае значаньне Акту 25 Сакавіка. Яны непасрэдна і праз сваю агэнтуру кажуць, што Акт 25 Сакавіка не адбівае волі ўсяго Кангрэсу, а ўсяго толькі групы людзей. Аднак гісторыя яшчэ раз давяла, што ўвесь наш народ прагне незалежнасьці, гэта яго адвечная мара.

27 чэрвеня 1944 году, гэта значыцца праз 25 год, у Менску у тым-жа самым будынку, дзе адбываўся і Першы Кангрэс, сабраўся Другі Усебеларускі Кангрэс. На гэтым Кангрэсе прысутнічала ўся перадавая беларуская інтэлігенцыя, увесь беларускі актыў, прадстаўнікі ўсіх клясаў беларускага народу. Усяго дэлегатаў на Другім Кангрэсе было 1039. Гэтыя дэлегаты імем Беларускага народу пацьвердзілі Акт 25 Сакавіка аб стварэньні Беларускай Народнай Рэспублікі. Мала гэтага, Другі Кангрэс імем Беларускага Народу, скасаваў усе тыя дагаворы аб падзеле Беларусі, якія зрабілі бальшавікі і палякі на працягу мінулых 25 год. Для нашага часу гэты факт мае вялізарнае значаньне. Нашыя заходнія суседзі аббіваюць парогі Лёндану і Вашынгтону, каб дабіцца ў іх гарантыі на ўладаньне нашымі беларускімі землямі па так званую мяжу 1939 году. Няхай ведаюць палітыкі ўсяго сьвету, што наш Беларускі Народ супраць гэтага.

Першы Усебеларускі Кангрэс адбыўся даўно; ужо няма тых людзей, якія абвяшчалі незалежнасьць Беларусі 25 Сакавіка 1918 году, ужо адыйшлі да гісторыі ўсе ўстановы Б. Н. Р. Але ёсьць у нас на эміграцыі невялічкая жменька амбітных і вельмі непапулярных асобаў, якія не кіруюцца інтарэсамі беларускага народу, а вылучна інтарэсамі польскае шляхты. Вось гэтыя самыя асобы усяляк імкнуцца, каб захапіць у свае рукі манаполію на ўладу, адсунуўшы ў бок усякую этыку. Яны прыдумалі нейкі тэстамэнт памёрлага дзеяча Захаркі, якога выдаюць за прэзыдэнта, нібыта абранага на Першым Кангрэсе. Выходзячы з гэтае падробленае цыдулькі, яны патрабуюць, каб грамадзкасьць на эміграцыі падпарадкавалася нікім не абранаму самазванаму прэзыдэнту Абрамчыку. Поводзіны гэтых асобаў ганьбяць Першы Кангрэс і гістарычнае Б. Н. Р., бо яны былі глыбока дэмакратычнымі і ніякае манаполіі на ўладу нікому не перадавалі. Мы мусім падкрэсьліць, што на Першым Кангрэс аніяк прэзыдэнт не абіраўся, а толькі Старшыня Рады др. Іван Серада. Ен адмовіўся ад свае пасады і пасьля яго ўжо на эміграцыі быў абраны старшынёю Крычэўскі. Усё тое, што зараз дзеецца ад імя гістарычнае Б. Н. Р., жменькай асобаў так званымі «крывічамі» ёсьць спроба недабрасумленым чынам захапіць у свае рукі ўладу.

Другі Усебеларускі Кангрэс упаўнаважыў Беларускую Цэнтральную Раду рэпрэзэнтаваць Беларускі Народ. З часу паседжаньня Другога Кангрэсу прайшло без малага пяць год, за гэты час шмат чаго зьмянілася ў палітычных абставінах, але аснова, пакладзеная Другім Кангрэсам, аніяк не супярэчыць пастановам Першага Кангрэсу, а твораць сабой далейшы гістарычны этап вызвольнай барацьбы беларускага народу. Вось чаму Другі Кангрэс і яго інстытуцыі зьяўляюцца адзінымі законнымі прадаўжальнікамі тае гістарычнае працы, якую распачаў Першы Кангрэс 31 год таму назад. Менавіта таму ўсе беларускія палітычныя партыі і ўся беларуская дэмакратычная грамадзкасьць гуртуецца навокал пастановаў Першага і Другога Кангрэсаў. Усім-жа тым, хто недарэчна спрабуе захапіць манаполію на ўладу, Беларускі Народ адкажа вустамі 1039 дэлегатаў Другога Усебеларускага Кангрэсу:

Я. К-ль.

ДЗЕ ТВОРЦЫ 25 САКАВІКА

Бальшыня творцаў Акту 25 Сакавіка не дажыла да нашых дзён. Памёрлі Езавітаў, Прушынскі (Алесь Гарун), Крычэўскі, браты Луцкевічы, Захарка, Шыла, Плаўнік (Зьмітрок Бядуля), Вярнікоўскі, Эпімах Шыпіла, Ластоўскі, Бурбіс, Ядвігін Ш., Грыб, Палута Бадунова, Заяц і інш.; забіты праф. Іваноўскі, Гадлеўскі, Аляхновіч; скончыў самагубствам праф. Ігнатоўскі, закатаваны ў саратоўскай турме Язэп Лёсік, звар'яцеў пасьля нялюдзкіх катаваньняў Зьмітро Жылуновіч (Цішка Гартны), памёр у сылцы Уладзімер Жылка, растраляныя Шантыр, Мамонька, Кудзелька (Міхась Чарот), Рак-Міхайлоўскі і інш.

Сасланыя ў Сібір і невядома ці жывыя: Аляксандар Цьвікевіч (Старшыня Ураду БНР), Іван Серада (Прэзыдэнт Першага Кангрэсу), Паўла Жаўрыд (Кіраўнік Слуцкага паўстаньня), Пракулевіч, Тарашкевіч, Сьцяпан Некрашэвіч, Тэраўскі, Максім Гарэцкі, браты Пашкевічы, Грамыка, Друшчыц, праф. Смоліч, праф. Азбукін і шмат іншых.

Сярод эміграцыі ёсьць удзельнікі Першага Кангрэсу, творцы Акту 25 Сакавіка. Нам вядомы наступныя: праф. Радаслаў Астроўскі (Прэзыдэнт Беларускае Цэнтральнае Рады), Васіль Рагуля (сэнатар), Эдвард Будзька, Сьцяпан Рудзь і інш.

ТРЭЦЬЦІ ЗЬЕЗД ЗБСЧ

9-10 сакавіка ў Шляйсгайме адбыўся трэцьці зьезд Згуртаваньня Беларускіх Скаўтаў на Чужыне. Зьезд меў на мэце палагодзіць тыя канфлікты, якія ўзьніклі ў беларускай скаўцкай сям'і з моманту зьяўленьня сярод беларускае эміграцыі гэтак званае «крывіцкае» плыні. На зьезьдзе прысутнічалі дэлегаты ад пятнаццаці скаўцкіх адзінак і шэф скаўтаў на ўсю Нямеччыну палкоўнік **Манэ.**

У першы дзень зьезду кіраўнік ЗБСЧ сп. Пануцэвіч склаў справаздачу аб сваёй дзейнасьці за час паміж другім і трэцім зьездамі. Дзейнасьць як сп. Пануцэвіча асабіста, гэтак і ягоных памочнікаў сустрэла вельмі суворую крытыку з боку ўсіх прысутных. На зьезьдзе высьветлілася, што сп. Пануцэвіч ужываў незаконныя сродкі супроць тых скаўцкіх сьцягаў, якія адмоўна ставіліся да ўцягваньня іх у партыйнае жыцьцё. Пасьля ўсебаковага грунтоўнага абмеркаваньня, дэлегаты прызналі дзейнасьць сп. Пануцэвіча нязгоднай са скаўцкімі законамі і ўхвалілі абраць новага галоўнага кіраўніка. Тайным галасаваньнем, у якім бралі ўдзел толькі прадстаўнікі скаўцкіх адзінак, на галоўнага кіраўніка быў абраны сп. Сянькоўскі. Шэф скаўтаў палкоўнік **Манэ** павіншаваў новага абранага кіраўніка ЗБСЧ і пажадаў беларускім скаўтам нацыянальнага адзінства ў будучыне.

На другі дзень зьезду на паседжаньне зьявіўся сп. Пануцэвіч і ўсяляк імкнуўся давесьці, што ён асабіста ня прызнае новых выбараў і «выпрашыў» надалей застацца галоўным кіраўніком беларускага скаўтынгу. Аднак дзіўную заяву сп. Пануцэвіча ніхто не падтрымаў. Трэці Зьезд ЗБСЧ мірна скончыў сваю працу. Перад беларускім скаўцкім рухам на чужыне адчыняюцца цяпер новыя пэрспэктывы.

Дэлегат.

Ад наго гаварылася?

Летувіская газэта «Mintis» (№ 12/538) ад 31.1 г. г. зьмяшчае пад подпісам Filioque артыкул «Ці гаварылася ад імя беларускага народу?», прысьвечаны інтэрв'ю з «прэмьер-міністрам беларускага эміграцыйнага ураду ОНР», што зьявілася раней на старонках летувіскае газэты «Ziburiai». Гэта невядомае пераважнай бальшыні беларускае эміграцыі інтэрв'ю, у якім парушаліся беларуска-летувіскія узаемадачыненьні, знайшло вельмі вялікі водгук на старонках летувіскае прэсы ўсіх напрямкаў.

Filioque пачынае свой артыкул заўвагай:

«Чытачы газэты ў бальшыні думаюць, што гэтае інтэрв'ю было запраўды ад імя беларускага народу. На жаль, а можа і дзякаваць Богу, так ня было. У Лёндане у 1948 г. выйшаў асаблівае вартасьці дакумант. Гэта брашура астатняга сябры Рады БНР М. Шылы. «А што далей»?

Сваю думку Filioque і даводзіць, аналізуючы самым падрабязным чынам брашуру Сьвятое Памяці Міколы Шылы, якая сёньня зьяўляецца настольнай кнігай кажнага беларускага патрыёта. Ен пераконваецца, што «гістарычная Рада БНР, абраная 1 Кангрэсам, спыніла сваё існаваньне 20. 10. 1925 г. у Бэрліне», што «запраўдным беларускім Урадам на эміграцыі зьяўляецца абраная на 2 Кангрэсе Беларуская Цэнтральная Рада на чале з Прэзыдэнтам Радаславам Астроўскім»

«Ziburiai» трэба зьвярнуцца да беларусаў і запытацца — ці запраўды ад імя беларускага народу гаварылася 27 лістапада ў гэтым інтэрв'ю?»

Нам хочацца думаць, што выснаў зроблены Filioque, стане неўзабаве высновам і усяе летувіскае эміграцыі. Асоба, што дала інтэрв'ю, ня мае аніякага гістарычнага права гаварыць ад імя беларускага народу і выказала толькі погляды нешматлікае палітычнае групоўкі.

16 Прэсавая Канфэрэнцыя

Дзевятага сакавіка ў Галоўнай Кватэры IPO ў Бад Кісcінгэне адбылася 16-ая прэсавая канфэрэнцыя. На ёй першы раз удзельнічалі і прадстаўнікі нашае газэты «Беларускае Слова».

Кіраўнік адзелу Інфармацыі сп. Чарльз Райнэр паведаміў, што ў бліжэйшым часе наступіць узрост эміграваньня ДП, даходзячы да 25-30 тысячаў у месяц. У сувязі з гэтым IPO будзе праводзіць кансалідацыю свае дзейнасьці. Маюць зачыніцца пэўныя арэа IPO, перш за ўсё паўночныя, адкуль рэшта ДП будзе перавозіцца на поўдня. У першую чаргу мелася быць зачыненай арэа 4, бо ў ёй найбольш (каля 70%) барачных памешканьняў. Аднак, раней будзе зьліквідаванай арэа 1, бо з яе выехала 15.000 жыдоў. У Буцбаху будзе толькі захаваны перасяленчы цэнтар, а у Ганау працоўны лягер ДП для абслугоўваньня амэрыканскіх складаў гэтае акругі. Па ліквідацыі арэа 1 будзе зачынена і арэа 4, адкуль ДП будуць перавезеныя у арэа 2, 5, 6, і 7. Гэтыя мерапрыемствы выклічуць цяжкасьці для некаторых ДП, аднак для агулу ДП і для працы IPO вынік іх будзе дадатны, бо палепшыцца абслугоўваньне ДП. Прафэсыйная школа ў Арользэне каля Касэлю ліквідуецца, але, каб задаволіць патрэбы ў гэтай галіне, прафэсыйная школа у Нойенбургу каля Аугзбургу павялічваецца у двойчы.

Прадстаўнік «Беларускага Слова» запытаў, ці пры гэтай групіроўцы будзе брацца пад увагу нацыянальны прынцып, бо бальшыня беларускіх лягероў знаходзіцца ў арэа 4 і на поўначы. Прадстаўнікі IPO адказалі, што ў бліжэйшым часе галоўнай справай будзе эміграваньне, а ўсё іншае мусіць быць падпарадкаваным гэтаму. Аднак IPO заўсёды ішло на спатканьне нацыянальным патрэбам ДП і ў будучыні гэта таксама будзе брацца пад увагу.

Цяпер адбываецца перагляд закну аб эміграцыі ДП у ЗША і магчыма будзе зьменены пункт аб прызначэньні 40% візаў для ДП з Прыбалтыкі і для польскіх грамадзянаў, паходзячых на ўсход ад лініі Кэрзона (гэта значыць і беларусаў).

Немцы, сярод якіх мы цяпер пражываем, маюць слабае ўяўленьне аб ДП, аднак IPO займаецца гэтай справай і ў бліжэйшым часе плянуецца высьвятленьне яе праз радыё у Мюнхэне і Франкфурце. Будуць запрошаныя нямецкія журналістыя для запазнаньня бліжэй з жыцьцём ДП.

На пісьмовае запытаньне «Беларускага Слова» аб стандарызацыі і ўпрашчэньні дакумэнтацыі для эміграцыі было растлумачана, што ні IPO, а паасобныя дзяржавы стаўляюць свае вымаганьні ў гэтай галіне. Напрыклад ЗША вымагае фотакопіі з арыгіналаў мэтрыкаў і гэтых вымаганьняў належыць прытрымлівацца. Пры эміграцыі у ЗША ня будзе рабіцца ніякай розьніцы паміж ДП, пражываючымі у лягерох і на прыватных кватэрах, бо у апошніх жыве шмат ініцыятыўных ДП, якіх нельга крыўдзіць.

На запытаньне прадстаўніка «Беларускага Слова, ці па пераезьдзе ў ЗША ДП адразу могуць таксама і самастойна працаваць, адчыніўшы свой варштат працы (краўцы і г. д.) — было высьветлена, што перад выездам у ЗША не вымагаецца падпісаньня ўмоваў аб працы і таму па прыезьдзе ў ЗША яны адразу могуць выбіраць самастойна занятак. Есьць шмат прыкладаў, калі ДП, прыехаўшы ў ЗША ў 1947 г., сёньня зьяўляюцца заможнымі людзьмі.

ВАКОЛ АДНАЕ СПРАВЫ

Украінская газэта «Неділя» у сваім № 161 ад 6 лютага 1949 г. у зацемцы пад загалоўкам «Асабістая інтэрвенцыя генэрала Клея» падае:

«Як вынік пратэсту выдаўца «Бацькаўшчыны» п. Маньkоўскага ў IPO, які лічыў, што «Українські Вісті» парушылі добрыя ўзаемаадносіны паміж нацыянальнымі групамі (выдаўшы суб-ліцэнзію газ. «Беларускае Слова». Рэд. «Б. С.») справа апынулася перад амэрыканскай вайсковай уладай. 26 студзеня па даручэньню генэрала Клея афіцэр аддзелу С-5 у Аўтзбурзе выклікаў кіраўніка бюро «Союза ДП-прэсы» эстонца сп. Мурэму з дамаганьнем высьветліць справу. Спадару Мурэму, які перадаў апраўданьне выдаўца «Українські Вісті» сп. Маляра удалося гэтую справу палагодзіць «палюбоўна». Амэрыканскі афіцэр згадзіўся не перадаваць гэтую справу амэрыканскаму суду, але папярэдзіў усю прэсу ДП, што пры паўтарэньні такіх выпадкаў улада будзе зачыняць газэты, а выдаўцоў аддаваць пад суд».

На гэтым справа ня скончылася. 5 сакавіка афіцэр адзелу С-5 у Мюнхэне выклікаў да сябе тэлефанічна рэдактара і ліцэнзіянта газ. «Беларускае Слова». Там высьветлілася, што так званы «крывіцкі» нацыянальны камітэт (БНК) склаў данос наступнага зьместу: «Калябаранты, супрацоўнікі нямецкіх нацыстаў выдаюць палітычную газэту «Беларускае Слова», якая дэмаралізуючым чынам дзейнічае на беларускую эміграцыю, Просім забараніць выданьне гэтае газэты і пакараць ейных выдаўцоў», Данос падпісаў старшыня вышэйадзначанага «крывіцкага» камітэту сп. Тамашчык і сакратар таго-ж самага камітэту сп. Кажан. Пасьля атрыманьня ад ліцэнзіянта і рэдактара адпаведных тлумачэньняў, афіцэр адзелу С-5 падзякаваў іх за прыбыцьцё ў Мюнхэн і заўважыў, што ня бачыць аніякіх рашуча перашкодаў для выданьня газэты «Беларускае Слова».

Масей Сяднёў

На разьвітаньне

Янку Макарэвічу

Збліжіцца, надыйдзе і настане —
час нікога з нас не абміне...
І калі настане разьвітаньне,
разьвітайся, слова, за мяне.
Сумнае, вазьмі яго за рукі,
цёплае ад сэрца, ад крыві,
за усе блуканьні і за мукі
на дарогу дальнюю багаславі.
Толькі, смаглае і трапяткое,
выглядам панурым ня сушы —
напасьледак ты скажы такое
простае, ад самае душы:
Акіянскія сінеюць хвалі, —
ну, глядзі, трымайся, сябра мой!..
Мы сваю радзіму пакідалі
толькі для таго, каб жыць у ёй.

1949 г.

МЮНХЭН

16 лютага ў Мюнхэне адбылася ўрачыстая акадэмія з нагоды 31-ае гадавіны абвяшчэньня Незалежнасьці Летувы. На Акадэміі разам з прадстаўнікамі іншых нацыянальнасьцяў прысутнічала і дэлегацыя ад Беларускай Цэнтральнай Рады. Сябра дэлегацыі магістр Ч. Найдзюк зьвярнуўся ад імя беларусаў з прывітаньнем на летувіскай мове, у якім перадаў нашыя агульныя найлепшыя пажаданьні летувісам з нагоды Нацыянальнага Сьвята.

С. Ул-нін

У чым нашыя разыходжаньні

(працяг)*

Сучасная беларуская эміграцыя адлюстроўвае і рэпрэзэнтуе сабою да-савецкія адносіны ў Беларусі і выношвае ў сабе ідэі пасьля-савецкіх адносін і польскую спадчыну.

У сэнсе сацыяльных адносін Беларусь мала розьніцца ад іншых краін. Гэта дае аснову жыцьцёвасьці розным сацыяльным ідэялёгіям, розным партыям і аснову для іх узаемнай барацьбы.

Але Беларусь мае свае асаблівасьці, якія ўтрудняюць магчымасьці для нацыянальнага (дзяржаўнага) арганізацыйнага супрацоўніцтва партыяў і для іх пагадненьня. Справа ў тым, што на беларускім грунце розныя групы партыяў розьняцца ня толькі па сацыяльным, але і па нацыянальным прыкметам. Пры рознасьці іх сацыяльных ідэялёгіяў, яны ня маюць супольнае нацыянальнае ідэялёгіі і таму аснову для барацьбы маюць (рознасьць сацыяльных ідэялёгіяў), а асновы для супрацоўніцтва ня маюць. Таму кожная з групаў мае свае асобныя дзяржаўныя інстытуцыі; кожная з іх лічыць толькі сябе рэпрэзэнтантам нацыі (народу). Гэтая анамалія і перш за ўсё наяўнасьць двух дзяржаваў ёсьць паказальнік таго, што кожная з партыйных групаў па рознаму разумее беларускі народ, па рознаму разумее яго нацыянальную незалежнасьць і вольнасьць і шмат што іншае, словам — у наяўнасьці не адна, а дзьве нацыянальныя ідэялёгіі, Гэта тлумачыцца сацыяльным і нацыянальным складам беларускага да-савецкага грамадзтва.

*Гл. № 3 (4) ад 5 лютаго г. г.

Асноўную масу беларускага насель-
людзей незалежнае зьявішча. Каб бела-
ніцтва прадстаўляе вёска. А там ужо з даўніх часоў (калі «верхнія пласты уцяклі ў польскасьць) сацыяльны падзел дакладна супадае з нацыянальным. Селянін, работнік (парабак), рамесьнік, мешчанін — гэта беларус. Абшарнік — гэта паляк (аснова польскай палітыкі імпэрыялізму). Сярэдні між імі пласт — засьцянковы шляхціч — па сацыяльнаму стану селянін, духова (культурна, маральна, псіхалёгічна) у вялікай меры адасабляў сябе ад беларускага селяніна-мужыка і імкнуўся засвойваць польскасьць.

У спадчыну гэтых адносінаў беларускі селянін, работнік, рамесьнік, мешчанін і іхні інтэлігэнт маюць свой кірунак у асобе беларускай групы партыяў; спалянізаваны шляхціч разам з абшарнікам і асаднікам маюць сваю, менавіта «крывіцкую групу партыяў.

Кожная з гэтых групаў партыяў мае сваю асаблівую ідэялёгію. Асаблівасьць іхніх нацыянальных ідэялёгіяў выразна выяўляецца ў іхнім разуменьні самога беларускага народу. Для беларускай групы партыяў беларускі народ — гэта уся маса беларускага сялянства, работнікаў (гораду і вёскі), рамесьнікаў, мяшчанаў (гораду і мястэчка) і ўся іхняя інтэлігенцыя. На гэтым грунтуецца арганізацыйнае супрацоўніцтва беларускіх партыяў у форме прызнаньня імі супольных дзяржаўных інстытуцыяў. Для «крывіцкай» групы партыяў беларускі народ — гэта спалянізаваная шляхта, абшарнікі і іхняя інтэлігэнцыя. На гэтым грунтуецца арганізацыйнае супрацоўніцтва «крывіцкіх» партыяў у форме утварэньня імі супольных дзяржаўных інстытуцыяў. І тая і другая група партыяў, у адпаведнасьці з іхнімі ўяўленьнямі сабе беларускага народу, па-свойму лёгічна лічаць сваю дзяржаўную арганізацыю за агульнанацыянальную; два народы (нацыі) і дзьве дзяржавы, — зусім законамерна і не выпадкова. Выпадковым можа зьявіцца толькі назоў дзяржаўнай інстытуцыі. Напрыклад, «крывіцкая» група партыяў ніяк ня можа прызнаць за дзяржаўную арганізацыю Б.Ц.Р., бо для гэтай групы партыяў Б.Ц.Р. ёсьць нацыянальна чужая. І каб у беларускай гісторыі ня было такой інстытуцыі, як Рада БЦР, дык «крывіцкая» група мусіла-б стварыць сваю дзяржаўную арганізацыю пад іншым назовам, скажам — пад назовам «Веча Полацкага», ці «Вялікага Княства Літоўскага» ці проста мусіла-б вынайсьці нешта ад сябе, да прыкладу «Беларускага Нацыянальнага Цэнтру». Раду Б.Н.Р. беларуская група партыяў прызнае, як гістарычную, таксама, як, скажам, Народнае Веча 12 стагодзьдзя ці Вялікае Княства Літоўскае. Але, як гэтых апошніх, так і Рады Б.Н.Р. больш ня існуе; фактычна цяпер ужо няма ані аднаго сябры рэальнай гістарычнай Рады Б.Н.Р., ані аднаго ўрадоўца рэальнага гістарычнага Ураду Б.Н.Р. Гісторыя стварыла новую дзяржаўную арганізацыю, каторую «крывіцкая» група мусіць адмаўляць, бо яна не адпавядае пагляду гэтай групы на беларускі народ. Беларуская група партыяў прызнае рэальную гістарычную Раду Б.Н.Р., але не прызнае сучаснай «крывіцкай» Рады «Б.Н.Р.», бо, папершае, гэтая апошняя створана зусім не адпаведна яе ўяўленьню сабе беларускага народу, а, падругое, беларуская група партыяў ня хоча выкідаць 30-ці гадоў з беларускай гісторыі, — якімі-б яны ня былі, гэтыя гады, але яны былі і іх аніяк не магчыма выкінуць.

Немагчымасьць дзяржаўнага пагадненьня між беларускай і «крывіцкай» групамі партыяў грунтуецца не на злой волі людзей; гэта аб'ектыўнае, ад волі руская група партыяў прызнала за дзяржаўную арганізацыю «крывіцкую» Раду «Б.Н.Р.» і яе прэзыдэнта, дык гэта азначала-б, што беларускі селянін і работнік зрабіў сам сабе нацыянальнае самазабойства. Але гэта не магчыма. Таксама каб «крывіцкая» група партыяў прызнала за дзяржаўную арганізацыю Б.Ц.Р. і яе прызыдэнта, дык гэта азначала-б, што спалянізаваныя шляхціч і абшарнік самі зрабілі сваё нацыянальнае самазабойства. Гэта таксама немагчыма.

Каб беларуская і «крывіцкая» група партыяў розьніліся толькі сацыяльна, тады іх агульнацыянальнае супрацоўніцтва у форме адзінае дзяржавы было-б магчыма. Рознасьць-жа нацыянальных ідэялёгіяў робіць немагчымым іхняе пагадненьне і супрацоўніцтва у форме адзінае дзяржавы. У такіх абставінах кажная з груп партыяў з іх рознымі нацыянальнымі ідэялёгіямі вядзе свой народ да тварэньня рэальнае дзяржавы, да палітычнае ўлады і гегэмоніі ў будучай вольнай ад бальшавізму Беларусі, да вырашэньня па-свойму нацыянальна-палітычных, сацыяльна-эканамічных і культурных пытаньняў. Пагадненьня на дэмакратычных асновах ні у вадным з гэтых пытаньняў між беларускай і «крывіцкай» групамі партыяў быць ня можа, бо гэта немагчыма. Аб гэтым мусіць ведаць беларуская грамадзкасьць.

(працяг будзе)

З НАШАГА ЖЫЦЬЦЯ

ВАТЭНШТЭТ

Беларускі лягер АБЦ у Ватэнштэце заснаваўся ў ліпені 1945 г. Гэта быў час, калі толькі што сьціхла апошняя сусьветная вайна, і расьцярушаныя ў Нямеччыне беларусы пачалі гуртавацца ў адну эміграцкую сям'ю. Шмат цяжкасьцяў было на дарозэ тых, што ў абліччы прымусовае рэпатрыяцыі, адважыліся назваць сябе сваім нацыянальным імем. Усё-ж, перамагаючы усе перашкоды, удалося стварыць беларускую вёску, як прызвычаіліся беларусы Ватэнштэту называць свой лягер. У драўляных бараках закіпела беларускае жыцьцё. Ад першых тыдняў існаваньня лягеру працуе беларуская школа. Увосені 1945 г. пачала працаваць беларуская гімназія імя Максіма Багдановіча і працуе цяпер. Зараз у ёй навучаецца 65 вучняў. Пачатковая школа мае звыш 70 вучняў У лягеры ёсьць Дзіцячы Садок, які наведвае чатыры дзесяткі гадунцоў. Рэлігійныя патрэбы жыхароў лягеру задавальняюцца праваслаўнай царквой і каталіцкім касьцёлам. Ад лета 1945 г. у лягеры ёсьць розныя майстэрні: шавецкая, кравецкая, сталярная, сьлясарная. Вырабы майстроў беларускага лягеру у Ватэнштэце былі неаднаразова паказаныя на выстаўках у лягеры і паза ім. Беларускі Ватэнштэт ведамы таксама сваімі выдавецтвамі. На працягу трох гадоў і васьмі месяцаў тут надрукавана шэраг кнігаў. Гэта пераважна рататорныя выданьні, але вельмі часта яны адзначаюцца высокай тэхнікай.

Шмат выдатных людзей - інтэлігэнцыі мае Ватэнштэт. Не падымаючы вялікага шуму, беларусы Ватэнштэту робяць сваю штодзённую, але плённую справу папулярызацыі беларускага імя. Беларусы Ватэнштэту любяць свой лягер. Яны ведаюць, што ўсё, чым можа пахваліцца лягер, гэта іх супольная заслуга. Аб тым, як шануюць свой лягер беларусы, сьветчыць песьня, якую склалі яны:

Куды-б нас лёс ня кінуў
У чужы далёкі сьвет
Ніколі не забудзем
Наш слаўны Ватэнштэт.

В. С.

У БЦП

Астатнім часам Беларускаму Цэнтральнаму Прадстаўніцтву прыйшлося выдаць шмат даведкаў аб нацыянальнай прыналежнасьці. Надысь старшыня БЦП на амэрыканскую зону атрымаў удзячны ліст ад двох нашых суродзічаў, якім такая даведка адразу дапамагла абвергнуць абмову, што нібы адзін з іх паляк, а другі расеец і пасьля гэтага яны трапілі ў Ангельшчыну, куды, як вядома, не бяруць расейцаў і палякаў. Такая-ж падзяка прыйшла і ад беларуса, які выяжджаў у Аўстралію. Ідучы насустрач патрабаваньням грамадзкасьці, БЦП вырашыла выдаць адмысловае пасьведчаньне аб нацыянальнай прыналежнасьці, якое ўжо і выйшла з друку. Пасьведчаньне выглядае паважна і прыгожа. На першай старонцы яно мае ў цэнтры над словамі — Беларускае Цэнтральнае Прадстаўніцтва Сусьветнай Эміграцыі — адбітак Пагоні, а ў верхнім правым кутку — каляровы бел-чырвона-белы сьцяг, на другой — мейсца для фотакарткі і ўласнаручнага подпісу, на трэцьцяй — завяраюць подпісамі і пячаткай старшыня і сакратар БЦП. Кошт пасьведчаньня — 1 марка. Кожны беларус у Нямеччыне і па-за ёй мусіць мець гэтае пасьведчаньне. Яно патрэбна, каб пазьбегнуць у далейшым тых ці іншых непаразуменьняў і проста — як сьветка крэўнае сувязі з усёй беларускай эміграцыяй.

БРАВА, ЯЗЭП!

Шмат баксёраў розных нацыянальнасьцяў бачылі рынгі Лёндану, але 10 сакавіка на адным з іх матчыма ўпяршыню выступіў беларус. З аднаго боку — наймацнейшы і найздатнейшы спартсмэн лёнданскіх клюбаў пры Прынц оф Валіі Роад, Кэнціш Таўн Н. Р. 5 містар Браў, вытрэніраваны з дзіцячых год. Адным словам — брытыйскі леў. З другога боку — Язэп Валабановіч, чыё цяжкае для ангельцаў прозьвішча судзьдзя агаласіў у тры туры. На ягонай баксёрскай вопратцы выразна адбіваюцца бел-чырвона-белыя лямпасы і васількова колеру кашуля. Дужы, складны, фігурна збудаваны, на рынг прыйшоў проста з будоўляў. Гадунец гаротнае беларускае маткі і неасяжнае роднае пушчы. Словам — беларускі зубр. Абодва — баксёры цяжкое вагі.

Браўн, прымяніўшы бліц, хацеў раптоўнымі ударамі адразу павадіць Балабановіча. У сваю чаргу з бліскавічнай хуткасьцю рынуўся на яго Язэп. Атрымаўшы моцны ўдар ад Браўна, валіцца, але ў тую-ж сэкунду ўскоквае і зноў ідзе ў наступ. На бліц адказвае бліцам. Як рычагі, захадзілі магутныя рукі. Нарэшце пудовы кулак Балабановіча абваліўся на Браўна гэтак, што той у напоўпрытомнасьці валіцца на ліны рынгу. Барацьба працягвалася адну мінуту бяз трох сэкундаў.

— Брава, Язэп! Брава!! — крычаць беларусы, якія разам з ім прышлі з будаваньняў і гастэляў. Тое-ж самае крычаць у захапленьні ангельцы, якім лягчэй выгаварыць імя пераможцы, чым ягонае прозьвішча.

Сваю перамогу Язэп Балабановіч прысьвячае Акту 25 Сакавіка.

Беларускі селянін.

Ад Рэдакцыі і выдавецтва

Нам вельмі прыемна парадаваць шматлікіх глыбокапаважаных чытачоў і прыхільнікаў газэты «Беларускае Слова» тым, што яна мае сваю ліцэнзію. Каб атрымаць гэтую ліцэнзію і каб выдаць папярэднія нумары газэты, прыйшлося перамагчы значныя цяжкасьці. Мы яшчэ раз з удзячнасьцю адзначаем самаахвярнасьць беларусаў Ангельшчыны і беларускіх ДП лягероў Міхельсдорфа і Ватэнштэта ў Нямеччыны. Мы ўдзячныя таксама суродзічам за мноства цёплых лістоў з усіх кутоў Нямеччыны і сьвету з прывітаньнямі і пажаданьнямі. Спадзяемся, што і ў далейшым наша беларуская грамадзкасьць маральна і матар'яльна, словам і чынам падтрымае сваю агульнаграмадзкую газэту.

Ад імя чытачоў газэты мы выказваем сардэчную ўдзячнасьць Старшыні Калегіі БЦР сп. **Юрыю Сабалеўскаму**, віцэ-старшыні Прэзыдума БЦР сп. др. **Шчорсу** і старшыні БЦП сп. інж. **Русаку** за іхнія сталыя клопаты ў атрыманьні ліцэнзіі. Ад усяе душы складаем падзяку **Рэдакцыі і Выдавецтву высокапаноўнае газэты «Українські Вісті»**, якія не адказалі нам у суб-ліцэнзіі для нашае газэты. Мы з прыемнасьцю падкрэсьліваем тут, што ўдзячныя ў гэтай галіне менавіта украінцам.

Мы выказваем сваё спачуваньне няпрыхільнікам і ворагам газэты «Беларускае Слова», якія паклалі шмат сілаў і значныя матэр'яльныя сродкі, каб зачыніць нашую газэту і перашкодзіць атрыманьню ліцэнзіі. Стары мудры Вальтэр неяк сказаў: «Я не падзяляю вашыя погляды, але я памру за тое, каб вы мелі магчымасьць выказваць свое думкі»..

ВІНДЗІШБЭРГЭРДОРФ

Няма яшчэ і чатырох месяцаў, як у нашым лягеры былі аднагалосна абраныя на год новыя камандант і рада, але нават за такі кароткі тэрмін тут пасьпела паўстаць апазыцыя. Мы ўжо паведамлялі раней, што ў сувязі з вялікім незадавальненьнем пэўнае колькасьці жыхароў камандантам, адміністрацыяй і радай, IPO вырашыла правесьці тут рэфэрэндум. Цяпер IPO прапанавала старшыні рады дакааптаваць бяз выбараў у склад рады прадстаўніка ад апазыцыі, што і выканана.

Віндзішбэргэрдорфскі

ШЛЯЙЗГАЙМ

Нядаўна тут адбыўся першы арганізацыйны сход Беларускага Зямляцтва, на якім прысутнічала 109 беларусаў. Пасьля дакладаў, складзеных праф. др. сьвятаром Сьцяпанавым і др. М. Шчорсам, вырашана стварыць Беларускае Зямляцтва. Абрана камісія для апрацаваньня статуту і скліканьня агульнага сходу. Спробы прадстаўніка варожых нам колаў ачарніць беларускі вызвольны рух і разьбіць імкненьне беларускае эміграцыі да еднасьці ня мелі аніякага посьпеху. Сход прайшоў у цёплай сяброўскай атмасфэры без правакаванага нашымі няпрыхільнікамі падзелу на заходнікаў і ўсходнікаў, праваслаўных і каталікоў, інтэлігэнтаў і простых і г. д. Толькі 2 асобы галасавалі супраць, 3 устрымаліся. Шляйзгаймаўцы 104 галасамі засьветчылі сваю адданасьць Беларускай Цэнтральнай Радзе і вырашылі запрасіць на свой агульны сход Старшыню БЦП С. інж. Русака.

Стары Жаўнер

ОСТЭРГОФЭН

27 лютага ў нашым лягеры адбыліся новыя выбары ў Селішную Раду. Галасаваньне праходзіла па трох сьпісах — два гэтак званыя «крывіцкія» і адзін нэўтральны, сялянскі. Выбары скончыліся перамогай нэўтральнае групы. У новую раду абраныя чатыры прадстаўнікі ад нэўтральных і адзін ад «крывічоў».

Остэргофэнскі.

ЗША

Нью-Ерк. Рэдакцыя часапісу «Беларус у Амэрыцы» выслала прывітальны ліст Гарры С. Труману з нагоды выбараў яго на Прэзыдэнта ЗША. Неўзабаве яна атрымала з Белага Дому ліст ад Спадара Прэзыдэнта, падпісаны прз ягонага Сакратара Чарльза Росса, у якім гаворыцца, што там становішча часапісу «Беларус у Амэрыцы» цэняць і складаюць шчыру падзяку за прывітаньне.

Тэн.

ШУКАЮЦЬ...

Кошт абвесткі — па дзесяць пфэнігаў за кожнае асобнае слова. Аплата наперад.

Алейнік Сава жонку **Васілісу** (нар. 1904 г.), дзяцей — **Веру** (1927 г.), **Ніну** (1930 г.), **Ольгу** (1937 г.), **Анатоля** (1940 г.), што працавалі ў канцы 1944 г. у Усходніх Прусах і сына **Уладзімера** (1924 г.), які быў у часе капітуляцыі Нямеччыны ў Баварыі.

Сацэвіч Аркадзі дзядзькоў **Сацэвічаў Уладзімера** (нар. 1915 г.) і **Васіля** (1918 г.).

Весткі — на адміністрацыю «Беларускага Слова».

НАШ ФОНД

Падаём да ведама прышлыў ахвяраў на фонд газэты «Беларускае Слова»:

Лягер Ватэнштэт — 70 ДМ.
Лягер Гангофэр Зідлюнг (Рэгензбург) — 56 ДМ.
Беларусы Ангельшчыны — 250 ДМ.

Усім ахвярадаўцам нашая шчырая ўдзячнасьць.

Кароткія весткі

* Сусьветная Рада Бясьпекі прыняла 9 галасамі супраць аднаго (адзін устрымаўся) Ізраэль у сябры ОН.

* Прэм'ер-міністры Даніі, Швэцыі, Нарвегіі і Ісляндыі сустрэліся на супольнай нарадзе ў Капэнгагэне.

* Вайсковае міністэрства ЗША катэгарычна адмаўляе чуткі аб тым, што быццам ЗША зьбіраюцца вывесьці свае войскі з Японіі.

* СССР і Польшча далі Югаславіі адказ на ноту-пратэст супроць выключэньня яе з ўсходняга гаспадарчага блёку. У адказе падкрэсьлена, што варожыя адносіны Югаславіі да СССР і «народных дэмакратыяў» выключаюць магчымасьць уключэньня яе ў гэты блек.

* Паміж ЗША і Францыяй адбываюцца нарады па пытаньню аб палажэньні ў Кітаі.

* Вайсковы камітэт кангрэсу ЗША прыняў пастанову аб павялічэньні амэрыканскіх паветраных сілаў да 70 эскадраў.

* Грэцкія партызаны вывезьлі прымусова ў Албанію, Югаславію, Баўгарыю, Румынію, Чэхаславаччыну і Польшчу 23.000 грэцкіх дзяцей.

* Прадстаўнік ЗША у гаспадарчым камітэце Абц'еданых Нацыяў заявіў, што ў далейшым ЗША не дазволяць вывозіць у СССР і яго сатэліты стратэгічную вайсковую сыравіну.

* Вайсковы міністр ЗША заявіў пасьля звароту з Японіі: «Я паўтараю: калі мы будзем уцягнутыя ў вайну, чаго я не спадзяюся, мы будзем у стане бараніць Японію ад усякага агрэсара. ЗША ня зьбіраюцца памяншаць свае гарнізоны на абшары Ціхага акіяну».

АТЛЯНТЫЙЦКІ ПАКТ

Італійскае міністэрства замежных справаў афіцыйна заявіла, што Італія далучыцца да паўночнага атлянтыйскага пакту. (BBC).

Выканаўчы камітэт дацкае сацыял-дэмакратычнае партыі прыйняў 27 лютага рэзалюцыю, у якой дамагаецца далучэньня Даніі да атлянтыцкага пакту. Крыху раней такую пастанову вынесьлі кансэрватыўная і аграрная партыі. (Ройтар).

КАНФЭРЭНЦЫЯ ЛІГІ «ПРАМЭТЭЙ»

Нядаўна на тэрыторыі Нямеччыны адбылася канфэрэнцыя лігі атлянтычнай хартыі «Прамэтэй». Канфэрэнцыя абгаварыла актуальныя праблемы сучаснай палітычнай сытуацыі з пункту гледжаньня інтарэсаў Прамэтэеўскіх Народаў і прыняла ўхвалы, якія адпавядаюць мэтам Прамэтэеўскага руху ў новых палітычных умовах. Уакадэмічнай частцы Канфэрэнцыі ўдзельнічала адмысловая дэлегацыя Беларускай Цэнтральнай Рады. Сябра дэлегацыі зьвярнуўся да Канфэрэнцыі з прывітаньнем, у якім адзначыў, што БЦР стаіць на грунце аднаўленьня Беларускай Народнай Рэспублікі ў этнаграфічных межах расьсяленьня Беларускага Народу, а таму салідарызуецца з Прамэтэеўскім рухам, накіраваным супраць адвечных ворагаў незалежнасьці Беларусі.

ПАДЗЯКА

Галоўная Управа Беларускага Цэнтральнага Прадстаўніцтва гэтым выказвае сваю шчырую ўдзячнасьць беларусам з францускай зоны за прысланую ахвяру ў суме 35 НМ.

Authorized by EUCOM Hq. Civil Affairs Division.
Date Authorized of Februar 10th 1949.
Authorization No. UNDP 323.
Circulation 2000 copies.
Administration: (13a) Michelsdorf b. Cham, Belorussisches DP-Camp.
Publischer: Eng. A. Russak,
Adr.: (13a) Regensburg, Maschallstraße 5.
Printer: Gg. Aumüller & Sohn, Regensburg, Am Römling 12a.